

**การพัฒนาหลักสูตรงานจักษุของเล่น
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3**

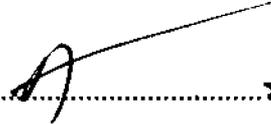
ศิริรัตน์ เกิดศิริ

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี**

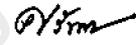
ปีการศึกษา 2552

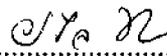
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรงานจักสาน
ของเล่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3 เสนอโดย นางศิริรัตน์ เกิดศิริ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

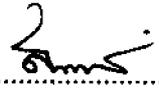

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา
(นายตระกูล จันทสุนทร)
วันที่ 2 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2552

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรินทร์ทิพย์ ภู่อาลี)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่)

.....กรรมการ
(ดร. เนติ เฉลยวาเรศ)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.สิรวันี วสุภัทร)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาหลักสูตรงานจักสานของเล่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแม่ ดร.เนติ เฉลยวาเรศ
ชื่อนักศึกษา	ศิริวัฒน์ เกิดศิริ
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) พัฒนาหลักสูตร 3) ทดลองใช้หลักสูตร 4) ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดสุวรรณตะเลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ $= 0.854$ 2) แบบวัดผลการปฏิบัติงาน 3) แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบที (t - test) และวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า จากนโยบายของหน่วยงานต่างๆ โดยการสัมมนา การสอบถาม การสนทนากลุ่ม ต้องการให้สถานศึกษา องค์กรต่างๆ ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และควรจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมในท้องถิ่น

2. ผลการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ได้หลักสูตรซึ่งประกอบด้วย ความสำคัญ วิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 9 แผน ผู้เชี่ยวชาญประเมินหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องและเหมาะสม

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรงานจักสานของเล่นตามแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความรู้ สนใจ ตั้งใจ สามารถปฏิบัติงานจักสานของเล่นได้อย่างมีความสุข สนุกสนาน หลักสูตรสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

4. ผลการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องงานจักสานของเล่นหลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านผลการปฏิบัติงานพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ส่วนการประเมินหลังการใช้หลักสูตรในด้านเจตคติ พบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด และผลการปรับปรุงหลักสูตรพบว่า ควรเพิ่มระยะเวลาในการเรียนจาก 18 ชั่วโมง เป็น 20 ชั่วโมง โดยปรับชั่วโมงในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 และ 7 เป็นแผนละ 3 ชั่วโมง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Thesis Title	Curriculum Development of Toy Weaving, Career and Technology Substance Group, the Second Stage Students in the Area of Suphan Buri Educational Service Area Office 3
Thesis Advisors	Asst. Prof. Dr. Wilai Thongpae Dr. Neti Chaloeywaes
Name	Sirirat Kerdsiri
Concentration	Curriculum and Instruction
Academic Year	2009

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study basic information, 2) develop the curriculum, 3) trial the curriculum, and 4) measure and evaluate the curriculum. The sample, drawn using stratified random sampling, was 30 second stage students from Wat Suwantalai school during the first semester of academic year 2009. The instruments were a learning achievement test with a reliability of 0.854, an evaluation of student' s work, and an attitude test. Data were analyzed in terms of mean, standard deviation, t-test, and content analysis.

The results were as follows:

1. from the studying of basic information by interviewing, asking, having a group conversation, the researcher found than many organizations would like the school to have the curriculum which fit to community's needs. The school should include local wisdom into learning. It should also have education suitable for local economy and society.
2. from the development, the curriculum consisted of values, vision, principles, objectives, expected learning outcomes, course syllabus, learning units, instructional media, measurement and evaluation, 9 learning plans. Experts evaluated that the curriculum was suitable.
3. from trialing the curriculum, the researcher found that the students were interested and paid attention in the curriculum. They were also be able to weave a toy and enjoy doing it. The curriculum was suitable for the community.
4. for the measurement and evaluation, the students had higher learning achievement at a significance level of .05. The students were be able to weave it well.

The students' attitude towards the curriculum was rated at the highest level. One improvement was that the total learning hours should be increased from 18 hours to 20 hours—the period of 6th and 7th plans should be increased to be 3 hours.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดย ได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.เนติ เฉลยวาเรศ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้อุทิศเวลาที่มีค่าให้คำปรึกษาแนะนำและชี้แนะ แนวทางข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณไว้อย่างสูง

ขอกราบขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง รองคณบดีคณะ ครุศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรณวิไล นันทมานพ อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏเทพสตรี คุณครูสายอง บุญมาดี ครูเชี่ยวชาญโรงเรียนวัดบ้านทึง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 นางสาวประภาพรพรณ นาคข้าพันธ์ นายอารมย์ โพธิ์ดี ศึกษาพิเศษที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญใน การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อความสมบูรณ์ถูกต้องตามกระบวนการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู ผู้ปกครอง และนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียน วัดสุวรรณตะไค้ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยให้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ นักศึกษาสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ทุกคนที่เป็น กำลังใจ ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้า ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณบิดา มารดา สามีนและลูก อันเป็นที่รักของผู้วิจัย ที่ให้การสนับสนุนส่งเสริมและ เสียสละทุกอย่างด้วยความยากลำบากเพื่อให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน

ขอคุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นพุทธบูชา และขอ คอบแทนคุณบิดามารดาผู้มีพระคุณสูงสุด ครูอาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนวางรากฐานการศึกษา ให้แก่ผู้วิจัย ให้ความเมตตาอนุเคราะห์ด้วยดีในทุกๆ เรื่องเสมอมา

ศิริวัฒน์ เกิดศิริ

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อ	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญภาพ	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	
ภูมิหลัง.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษา	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
สมมติฐานการวิจัย.....	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
การพัฒนาหลักสูตร.....	15
ความหมายของหลักสูตร	15
องค์ประกอบของหลักสูตร (curriculum component).....	16
ลักษณะของหลักสูตรที่ดี.....	18
การพัฒนาหลักสูตร.....	19
กระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	20
การประเมินผลหลักสูตร.....	23
รูปแบบการประเมินหลักสูตร.....	25
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้	
การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 2.....	31
ความสำคัญ.....	32
วิสัยทัศน์.....	32

บทที่ 2 (ต่อ)

หน้า

คุณภาพของผู้เรียน.....	32
สาระการเรียนรู้.....	33
ขอบเขตการเรียนรู้งานประดิษฐ์.....	35
กระบวนการเรียนรู้.....	36
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....	39
งานจักสานของเล่น.....	43
ประวัติความเป็นมา.....	43
งานจักสานในภาคต่างๆ.....	43
ความหมายของงานจักสานของเล่น.....	45
วัตถุดิบที่นำมาทำงานจักสาน.....	46
ขั้นตอนในการจักสาน.....	46
ประเภทของงานจักสาน.....	47
ลายที่ใช้ในการสาน.....	48
ประโยชน์ของงานจักสาน.....	48
งานจักสานในท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3.....	49
ภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	49
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	50
ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	50
คุณลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	50
วิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	51
เครื่องมือที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	51
แนวคิดการสร้างแบบทดสอบ.....	53
หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการสร้างแบบทดสอบ.....	53
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	55
ผลการปฏิบัติงาน.....	56
ความหมายของผลการปฏิบัติงาน.....	56
วิธีการสอนเพื่อให้เกิดผลการปฏิบัติงาน.....	56
ความหมายและเครื่องมือในการวัดผลงาน.....	57
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวัดผลการปฏิบัติงาน.....	58
เจตคติต่อการเรียนรู้.....	59

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
ความหมายเจตคติ.....	59
องค์ประกอบของเจตคติ.....	60
การเกิดเจตคติ.....	61
การสร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนรู้.....	62
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	64
งานวิจัยในประเทศ.....	64
งานวิจัยต่างประเทศ.....	68
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	72
ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (research) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	72
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (development) การพัฒนาหลักสูตร.....	79
ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (research) การทดลองใช้หลักสูตร.....	83
ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (development) การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร.....	84
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
ขั้นตอนที่ 1 วิจัย (research) ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	92
ขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (development) ผลการพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง.....	105
ขั้นตอนที่ 3 วิจัย (research) ผลการทดลองใช้หลักสูตร.....	111
ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (development) ผลการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร.....	114
บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	122
สรุปผลการวิจัย.....	123
อภิปรายผล.....	126
ข้อเสนอแนะ.....	132
บรรณานุกรม.....	133

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	ตารางวิเคราะห์หลักสูตรของสเตรค.....	29
ตาราง 2	แสดงวิธีการประเมินองค์ประกอบโดยใช้รูปแบบการประเมินของชิปปี้....	31
ตาราง 3	หลักการจัดสาระกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี.....	36
ตาราง 4	สรุปวิธีการดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	78
ตาราง 5	สรุปผลการวิจัยขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร.....	82
ตาราง 6	สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร.....	84
ตาราง 7	สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (development 2) : การ ประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร.....	88
ตาราง 8	แสดงจำนวนและคำร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ สัมภาษณ์.....	96
ตาราง 9	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักเรียน.....	100
ตาราง 10	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียน การสอน.....	101
ตาราง 11	แสดงการจัดการเรียนในลักษณะของหน่วยการเรียนรู้เรื่องงานจักสาน ของเล่นจำนวน 18 ชั่วโมง.....	110
ตาราง 12	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตาม หลักสูตรงานจักสานของเล่น ก่อนใช้หลักสูตรกับหลังใช้หลักสูตร.....	114
ตาราง 13	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความของผลงานการ ปฏิบัติงาน.....	115
ตาราง 14	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความผลการประเมินด้าน ความรู้.....	116
ตาราง 15	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความ ของแผนการจัดการ เรียนรู้ด้านทักษะการปฏิบัติงาน.....	117
ตาราง 16	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความของคุณลักษณะที่ พึงประสงค์.....	118
ตาราง 17	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความระดับเจตคติ ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้งานจักสานของเล่น.....	119
ตาราง 18	แสดงการจัดการเรียนในลักษณะของหน่วยการเรียนรู้เรื่องงานจักสาน ของเล่นจำนวน 20 ชั่วโมง.....	121

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรงานจักสานของเล่น.....	11
ภาพ 2 รูปแบบการประเมินของไทเลอร์.....	26
ภาพ 3 ขั้นตอนการเรียนการสอนและการประเมินผลหลักสูตร.....	27
ภาพ 4 แสดงประเภทและความสัมพันธ์ของศัพท์เฟิลบีมต่อสิ่งที่คาดหวังและสิ่งที่ เป็นจริง.....	30
ภาพ 5 ขอบข่ายสาระการเรียนรู้งานประดิษฐ์.....	35
ภาพ 6 รูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	38

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี